

Historie dřevostaveb v ČR (část 1/2) – Dřevostavby od pradávny historie do raného novověku konce 18. století

Přečtete si o dřevostavbách od pradávny historie do raného novověku. Dřevěné stavby jsou součástí naší kultury - zatímco na jihu Evropy vznikaly hliněné a kamenné domy, u nás se stavělo ze dřeva. Zatímco na vesnici dřevěné stavby zůstávaly, ve městech docházelo k jejich nahrazení stavbami kamennými a cihlovými z důvodu neblahých zkušeností s rozsáhlými požáry...

Dřevěné stavby jsou součástí naší kultury stejně tak, jako lidové kroje nebo vánoční tradice. Lidé po staletí žili ve stavbách ze dřeva, které jim poskytovaly útočiště před nepřízní počasí i nepřáteli.

Dům z dubových kůlů propletených větvemi s primitivním krovem se v našich zeměpisných šířkách objevil kolem roku 4000 př. n. l., v období mladší doby kamenné. Tento předchůdce dnešních dřevěných domů vznikl v době, kdy obyvatelstvo opustilo kočovný způsob života a začalo se věnovat zemědělství. O mnoho let později, na přelomu letopočtu a v raném středověku Keltové na našem území stavěli lehké dřevěné stavby s kamennou podezdívkou a sedlovou střechou sahající až k zemi. Dodnes se dochovaly například pozůstatky keltského oppida Závist na jižním okraji Prahy.

Přibližně od začátku středověku dochází k větší diferenciaci typů obydlí v závislosti na materiálu dostupném v určitých zeměpisných šířkách. Zatímco na jihu Evropy vznikají kamenné a hliněné domy, u nás se rozvíjí řemeslné zpracování dřeva, nové technologie a stavba obydlí i sakrálních staveb ze dřeva. Vzniká nový způsob stavby domu za pomoci masivní dřevěné konstrukce – roubení. Roubené stavby jsou tvořeny soustavou vodorovně poskládaných trámů později spojených v rozích vazbou na rybinu (rybina) a utěsněných mechem a hlinou. Ve vrcholném středověku se k nám společně s německými osadníky dostává nová technologie hrázdění. Hrázděné stavby (hrázděná stavba) jsou dodnes k vidění v západních Čechách a pohraničí.

Zatímco na vesnici dřevěné stavby zůstávaly, ve městech postupem času došlo k jejich nahrazení stavbami kamennými a cihlovými, a to nejčastěji v důsledku neblahých zkušeností s rozsáhlými požáry. Dřevo je ale dodnes využíváno při konstrukci příček, stropů a krovů.

A kde byste dnes mohli dřevěné stavby vidět? Ve velkém množství zůstaly zachovány v horských vesnicích, kde typickou lidovou architekturu opravují nadšenci i chalupáři. Často bývají stavěny nové roubenky v typickém lidovém stylu. Dochovaly se ale i významné náboženské stavby ze dřeva, u nás například kostel v Broumově z konce 15. století, rájem pro zájemce o dřevěnou architekturu je potom východní Slovensko.

Řemeslná dovednost stavitelů a zároveň trvanlivost dřeva jako stavebního materiálu vedla k tomu, že i dnes, třebaže mnohdy uplynulo až 400 let od jejich vzniku, můžeme dřevostavby obdivovat.

Pokračování v článku [Historie dřevostaveb v ČR \(část 2/2\) – Dřevostavby od první průmyslové revoluce do současnosti](#)